

7/3257 22/53-

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü

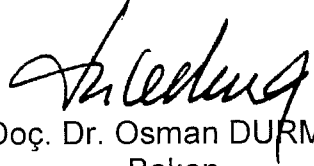
Sayı : B100THG0100001/5390
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevaplandırılması

080201 1806

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 11/01/2001 tarih ve GNS.0.10.00.02-7/3257-8312/20368 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde gönderilen, Erzincan Milletvekili Sayın Tevhit KARAKAYA'nın AIDS ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesinin cevabı ektedir.
Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Doç. Dr. Osman DURMUŞ
Bakan

EKLER :
Ek 1- Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

Erzincan milletvekili sayın Tevhit KARAKAYA' nın "AIDS ile mücadeleye" ilişkin yazılı soru önergesinin cevabıdır:

Soru 1- Basında yer alan haberlere göre ülkemizde, geçen yıllara göre AIDS hastalığında hızlı bir artışın olduğu doğru mudur? Doğru ise bu konuda Bakanlığınızca ne gibi tedbirler alınmıştır?

Cevap 1- Ülkemizde ilk HIV/AIDS enfeksiyonu vakası 1985 yılında saptanmıştır ve bildirim zorunlu bir hastalıktır. Tüm sağlık kuruluşlarından İl Sağlık Müdürlüklerine, hasta isimleri kodlanarak yapılan bildirimler Sağlık Bakanlığınca değerlendirilmektedir. Ancak, diğer bulaşıcı hastalıklara benzer şekilde, enfeksiyon etkenini vücudunda barındırdığı halde henüz hastalığın farkında olmayan veya bu durum fark edildiği halde bildirilmemiş bir çok kişinin ülkemizde yaşıyor olması mümkündür.

Son beş yılda bildirilen yeni vaka sayıları ve 1990 yılında yapılan Devlet İstatistik Enstitüsü nüfus projeksiyonunda verilen yıl ortası nüfuslara dayanan yıllık insidans sayıları aşağıdadır.

Yıl	Yeni Vaka Sayısı	1,000,000 Nüfusa Düşen Yeni Vaka Sayısı
1996	119	1,9
1997	143	2,2
1998	109	1,7
1999	119	1,8
2000	165	2,5

Yıllar içinde bildirilen vaka sayısında kaydedilen artışlar, kısmen enfeksiyonun yayılmasına, kısmen de görsel medyada yer alan mesajlar ve yürütülen eğitim çalışmaları sayesinde, toplumun geneli ve kamu görevlilerindeki duyarlılık artışına bağlanabilir.

Cinsel sağlık danışmanlığı ile tanı olanaklarının daha ulaşılabilir hale getirilmesi ve bildirim eksikliğinin azaltılması halinde, Avrupa ülkelerine göre çok düşük düzeylerde seyreden vaka görülme sıklığımızın bir miktar artış göstermesi de beklenen bir durumdur. Ülkemizde toplam HIV/AIDS enfeksiyonu vaka sayısı her yıl sabir denebilecek oranlarda artış göstermektedir.

AIDS ile mücadele amacıyla bakanlığımızca uygulanan strateji ve aktiviteler özetle;

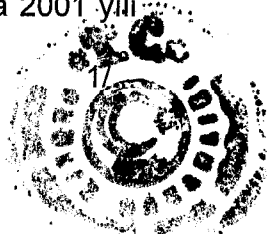
- Mevcut durumu değerlendirebilmek için veri toplamak,
- İlgili mevzuatı güncel koşullara uygun hale getirmek, tanı-tedavi-bakım ve sosyal güvenceye ilişkin temel ilkeleri oluşturmak ve olanakları geliştirmek,
- Korumaya yönelik olarak; riskli davranışları azaltmak ve güvenli cinsel ilişkiyi teşvik etmek üzere halk eğitimi çalışmaları yapılmasını sağlamak, ücretsiz kondom temin etmek ve dağıtımını sağlamak, düşük maliyetli tek kullanımlık enjektör temin etmek,
- Genel kadın muayeneleri ve tarama tetkikleri, kan ve kan ürünleri kontrolü yoluyla erken tanı sağlamak,
- Gereken herkese tıbbi tedavi hizmetlerinin verilmesini sağlamak,
- Mücadelede sektör içi ve sektörler arası işbirliğini geliştirmektir.

Soru 2- Halen Ülkemizde kaç AIDS vakası tespit edilmiştir?

Cevap 2- 1985 yılından 2000 yılı sonuna dek Bakanlığımıza toplam 1148 AIDS/HIV enfeksiyon vakası bildirilmiştir.

Soru 3- 2001 yılı için AIDS ile mücadele için aldığınız acil önlemler nelerdir?

Cevap 3- Yukarıda maddeler halinde belirtilmiş olan rutin çalışmalar dışında 2001 yılı içinde yürütülecek bazı özel çalışmalar şunlardır:

AIDS'in yayılmasında ülkemiz için önemli bir ortam olan fuhuş sektörünü daha tehlikesiz bir alan haline getirmek amacıyla, ilgili mevcut tüzük "Fuhuşun Kontrolü ve Fuhuşla Bulaşan Hastalıkların Önlenmesi" adıyla ve İçişleri Bakanlığı ile ortak bir komisyonca elden geçirilmektedir. Çalışmanın önemli amaçlarından biri; genelevler dışında kalan fuhuş sektörü çalışanlarına ilişkin mevzuat boşluğu ve dolayısıyla sağlık denetimi eksikliğini azaltmak, diğeri ise kayıtlı genel kadınlara uygulanan muayene ve testleri AIDS'e yönelik olanlar da dahil olmak üzere geliştirmektir.

2000 ve 2001 yıllarında Birleşmiş Milletler'in AIDS konusunda koordinatör birimi olan UNAIDS'in erkeklere yönelik bir kampanya başlatılması kararı ülkemizde de benimsenmiştir. İki yıllık bir kampanya olarak planlanan bu etkinliğin üç temel hedefi; AIDS'in yayılması ile erkek davranışlarının ilişkisine odaklanmak, yetişkin ve genç erkeklerin AIDS ile mücadele konusunda yönlendirilmeleri, hem erkeklere hem de kadınlara yönelik AIDS kontrol programlarının geliştirilmesidir. Bu temanın belirlenmesinde cinsel yaşamın yönlendirilmesi ve şekillendirilmesinde kadınların daha az etkilerinin olduğu düşüncesi rol oynamıştır. Erkek davranışlarının olumlu yönde değiştirilmesinin AIDS yayılımının yavaşlatılmasında büyük katkısının olması beklenmektedir. Topluma yönelik eğitim çalışmaları önümüzdeki iki yıl boyunca, dünyada ve ülkemizde, genç erkek nüfus üzerinde yoğunlaştırılarak sürdürülecektir.

Soru 4- Hastalıkla ilgili bazı bilgilerin kamuoyundan gizli tutulduğu iddiaları doğru mudur? İddialar doğru ise bunun gerekçesi nedir?

Cevap 4- HIV virüsü taşıyan kişilerin kimlik bilgileri kişi haklarının korunması amacıyla kesinlikle gizli tutulmakta, ilgili işlemler sırasında adları kodlanarak kullanılmaktadır. Bakanlığımıza ulaştırılan vaka bildirim formlarındaki bilgiler ise, değerlendirildikten sonra, altı aylık dönemlere ait epidemiyolojik tablolar halinde; İl Sağlık Müdürlükleri, Bakanlığımız Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, Bakanlığımız internet sitesi aracılığıyla, ilgilenen tüm kişi ve kuruluşların kullanımına sunulmaktadır.

Soru 5- AIDS'in bölge ve şehirlere göre haritası çıkarılmış mıdır?

Cevap 5- Vaka bildirim formlarından elde edilen ikamet yerine ilişkin bilgiler de altı ayda bir tablolar ve haritalar halinde derlenmektedir. Buna göre; en fazla yayılma İstanbul, İzmir, Ankara gibi metropollerde, ayrıca turizm sektörünün geliştiği illerimizle, Karadeniz dahil olmak üzere kıyı illerimizde olmuştur. Bu durumun nedeni ile ilgili en kuvvetli varsayım bu il ve bölgelerdeki ekonomik, ticari, turistik gelişmişlik ve canlılığın yarattığı talep üzerine, fuhuş sektörünün gelişmesi, buna karşılık, insanlarımızın -bilmeme veya benimsememe nedeniyle- cinsel yaşamlarını risklerden arındırmaya yönelik davranışları gösterememesidir.

Soru 6- AIDS ile mücadele için başta Dünya Sağlık Teşkilatı olmak üzere öteki uluslar arası kuruluşlar ile ülkemizin bir işbirliği programı var mıdır? Bu kuruluşlardan herhangi bir yardım alınmış mıdır? Alındı ise miktarı nedir? Nerelerde kullanılmıştır?

Cevap 6- Dünya Sağlık Örgütü'nün "Global AIDS Programı" çerçevesinde 1990'lı yılların başlarında Dünya Sağlık Örgütü ile ortak aktivite planları yürütülmüş, eğitim toplantılarına teknik ve mali destek sağlanmıştır. Birleşmiş Milletler tarafından AIDS çalışmalarının diğer uluslar arası kuruluşlara yaygınlaştırılması düşüncesiyle, Dünya Sağlık Örgütü'nün "Global AIDS Programı" 1995 yılı sonunda feshedilmiş, yerine Birleşmiş Milletler'in altı ajansının katıldığı AIDS konusunda koordinatör birimi, olan UNAIDS: "Birleşmiş Milletler AIDS Birleşik Programı" yürürlüğe girmiştir. UNAIDS ile halen karşılıklı teknik bilgi alışverişinde bulunulmakta ancak hiçbir mali yardım alınmamaktadır.

Gösterilen ilgiye teşekkür ederek başarılar dilerim.

